

- «Конфлікт інтерпретацій» (1969)
- «Закон метафори» (1975)
- «Час і наратив» (1984)
- «Школа феноменології» (1986)
- «Сам як інший» (1990)
- «Любов і справедливість» (1997)

Список використаних джерел

1. Політичні портрети у Києво-Могилянської академії протягом XVII–XXI ст. Навч. пос. Укл. Карасевич А. О., Карасевич О.О. Умань.: ФОП Жовтий О.О., 2015. С. 47.

2. Поль Пікер URL: http://startphilosophy.blogspot.com/2013/04/blog-post_7143.html.

Кулікаускас Денис Ярославович,
здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 3 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий консультант:
доцент кафедри філософії права
та юридичної логіки Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
філософських наук **Петрова Г. М.**

ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ ТЕЙЯРА ДЕ ШАРДЕНА

П'єр Тейяр де Шарден (1881–1955) – французький філософ, вчений (палеонтолог, антрополог, археолог) і католицький теолог, один з творців теорії ноосфери. Здійснив спробу формування нового світогляду, який був покликаний врятувати людство від духовної кризи. Для цього Тейяр де Шарден поєднував наукову теорію еволюції з елементами модернізованої християнської містики, створивши моністичну концепцію, в основі якої знаходиться поняття енергії.

Енергія розглядається як якість, притаманна самій матерії, і одночасно як духовна сила, що спонукає Космос до еволюції і спрямовує її. Фізичну («тангенціальну») енергію, що зменшується за законом ентропії, доповнює духовна («радіальна») енергія, яка зростає в процесі еволюції. Якщо «тангенціальна» енергія, за Тейяром де Шарденом, пов'язує докупи одно порядкові елементи, то «радіальна» веде до зростання складності матеріальних явищ. Пояснення зростання досконалості матеріальних утворень дає, на думку філософа,

«закон складності свідомості», згідно з яким у процесі космогенезу збільшується концентрація «радіальної» енергії. Найдосконалішим результатом природної еволюції є виникнення людини. Але на цьому еволюція не припиняється.

Необхідною умовою еволюції самої людини є не лише технічний і науковий прогрес, а й значно більше – прогрес духовний. Справжньою метою космічної еволюції та її регулятивним осердям є «пункт Омега» – символічне визначення Христа, який співпричетний світові і одночасно трансцендентний щодо нього. Космічна еволюція поділяється Т. на стадії – «перед життя», «життя», «думки» і «над життя». Відповідно до цього формуються літосфера (неорганічна природа), біосфера (органічна природа), ноосфера (феномен людини). Поява людини на стадії «думки» – не завершення еволюції, а ключ до подальшого зростання досконалості світу. Людські страждання (що їх символізує розп'яття Христа) – стимулюють до активної спів дії людини у космічній справі удосконалення буття. Самосвідомість – джерело «персоналізації» й одночасно умова переходу до стадії «над життя», на якій здійснюється стан єднання душ людей після завершення історії у космічному Христі [1].

Коли філософ став єзуїтом і всевітньо відомим вченим, він розробив бачення християнської віри, в якому враховувалась чутливість чоловіків і жінок свого часу, більш усвідомлювана їх сила змінити світ, але також викликала більше занепокоєння перспектива загальної смерті. Результатом цього з'явилося процедура вилучення книг Тейяра де Шардена з бібліотек семінарій і інших католицьких установ і указ канцелярії Ватикану від 30.6.1962, що закликає охороняти католицьку молодь від впливу його робіт.

Залишившись в ізоляції на довгі роки, філософ продовжує розробляти своє вчення і створює головний свій твір - «Феномен людини».

Тейяру не дозволили і зайняти кафедру в Коледж де Франс, куди його шанобливо запрошували. Навіть обрання Тейяра в Паріжську академію наук в 1950 році не змінило упередження церковних ієрархів проти його ідей. Тейяру знову не дано було дозволу виступати з проблем філософії, а в 1951–1954 рр. заборонено навіть їздити в Париж, в зв'язку з цим він прийняв пропозицію, пов'язану з роботою в США і керівництвом розкопками в Африці.

Основні твори мислителя:

«Феномен людини» (1955);

«Листи від мандрівника» (1956);

«Майбутнє людини» (1959);

«Плин Універсуму» (1964).

Цитати П'єра Тейяр де Шардена, найбільш актуальні в наш час:

З самого початку свого існування людина є для себе видовищем («Феномен людини»).

Але хіба не характерна і складна особливість будь-якого синтезу те, що висновки вже містяться у вихідних точках? («Феномен людини»).

З воістину еволюційної точки зору, в ході синтезу щось остаточно вигорає, як плата за цей синтез («Феномен людини»)

Любити все і всіх – суперечлива і помилкова вимога, яка в кінцевому підсумку призводить лише до того, що нікого не люблять («Феномен людини»).

Знову ж таки, життя більш реальне, ніж живі істоти («Феномен людини»).

Список використаних джерел

1. Тейяр де Шарден URL: https://slovnuk.me/dict/fes/%D0%A2%D0%B5%D0%B9%D1%8F%D1%80_%D0%B4%D0%B5_%D0%A8%D0%B0%D1%80%D0%B4%D0%B5%D0%BD.

Коршак Леся Ігорівна,

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 1 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий консультант:

старший викладач кафедри тактичної
підготовки Національної академії
внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук **Воляннюк О. Д.**

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ЕТИЧНОЇ, ЕСТЕТИЧНОЇ ТА МОВНОЇ КУЛЬТУРИ У ЗАКЛАДАХ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Вищі навчальні заклади, які здійснюють підготовку майбутніх фахівців у специфічних галузях, мають велике значення у формуванні етичної, естетичної та мовної культури своїх